

תוכן עניינים

מבוא	עמ' 1
סקירת ספרות	עמ' 2-4
סיכום	עמ' 5
ביבליוגרפיה	עמ' 6-7

מבוא

בעבודה זו נתבקשתי לבדוק את נושא משפחה ועבריינות. במהלך שנים בדקו חוקרים את הקשר בין המשפחה (משפחה עבריינית ונורמטיבית, גודל המשפחה, מצב סוציאקונומי, גורמים עבריינים בתוך המשפחה ועוד) ומבקשים לבדוק את הקשר בין גורמים אלו ואחרים לבין עבריינות הצומחת מתוך המשפחה.

חשיבותה של המשפחה היא בהיותה הסוכן החשוב והמשמעותי ביותר בתהליך הסוציאליזציה. סוציאליזציה הוא תהליך אשר במהלכו הפרט לומד ומפנים נורמות, התנהגויות, עמדות ואמונות המקובלות בחברה. כמעט כל אדם אשר ניתקל בו במהלך חייו (Bynum & Thompson, 1999).

בני המשפחה הינם דמויות לחיקוי עבור הילדים. כך למשל, ילד אשר גדל בבית עם בני משפחה אלימים ועבריינים, יתבונן בדפוסי ההתנהגות העבריינית, יספוג אותם לתוכו ולבסוף יסגל לעצמו את אותן ההתנהגויות. משפחה עבריינית מלמדת את בני הבית את הסגנונות הרווחים בה ויוצרת אווירה והתנהגות אלימה (אדד, 1989).

לאורך העבודה אסקור את השפעתה של המשפחה על בני הבית, את השפעת אופי המשפחה (הורים גרושים, מצב סוציו אקונומי של המשפחה ומתן חיזוקים חיוביים בין אם במתכוון ובין אם לאו להתנהגות עבריינית של בני המשפחה).

בחרתי בנושא זה כי לדעתי כל התנהגותו ואופיו של האדם מעוצבים קודם כל בסביבה הראשונית אותה הוא פוגש בחייו והיא זו שמלווה אותו בגילאים בהם מתעצבת ההתנהגות ומתגבשת החשיבה וקבלת ההחלטות לגבי מעשים שאותם יבצע בן המשפחה בעתיד.

סקירת ספרות

בני נוער גדלים בתוך רשת רחבה של משפחה, חברים וקהילה אשר כל גורמים אלו משפיעים על בריאותם הנפשית ותחושת הרווחה שלהם מחייהם. בתוך כל אלו, המשפחה היא הגורם המשמעותי ביותר אשר משפיע על בריאותם ודרכי התנהגותם במהלך החיים. המשפחה מהווה את אחת ההשפעות המרכזיות והמשמעותיות בהתפתחות ועיצוב הילד ומכך עולה כי התפתחות וגדילה במשפחה נורמטיבית, תומכת ואוהבת משפיעה באופן חיובי על התפתחות הילד בילדות ובגיל ההתבגרות (Hertzman & Siddiqi, Irwin, 2007; Viner et al, 2012).

הורות כולל מגוון רחב של פעולות המשפיעות רבות על התפתחות נורמטיבית של הילד. למשל, מערכת יחסים חיובית בין הורה לילד, תקשורת פתוחה, תמיכה רגשית רחבה, התעניינות ומתן עצות וידע, מעורבות גבוהה בחיי הילד והשגחה. כך למשל, במצב נורמטיבי תתקבל תמיכה חיובית מצד ההורה וכתוצאה מכך תהיה הסתגלות חיובית של הילד (למשל, בבית הספר ובמסגרות חברתיות אחרות) ומהצד השני, מניעת התנהגויות אשר פוגעות בהסתגלות (למשל, התרועעות עם אנשים אשר עלולים לפגוע בהסתגלות וללמד את הילד מעשים שליליים) (Sandler et al, 2011).

ממצא חשוב הוא, שתמיכת הורים משפיעה מאוד על הבריאות הנפשי של הילד. כך, ככל שתמיכת ההורים תהיה גבוהה וחזקה יותר, רמות החרדה והדיכאון בקרב הילדים יהיו נמוכות יותר (Vazsonyi & Belliston, 2006; Viner et al, 2012).

החשוב מכל הוא החיבור המשפחתי הקיים. החיבור המשפחתי הינו הגורם המרכזי המגן על בני הנוער מפני ביצוע מעשים שליליים וממצב נפשי ירוד. נמצא, כי כאשר בני נוער דיווחו על קשר משפחתי הדוק וחזק עם בני משפחתם, הסבירות להתדרדר לאלימות הייתה נמוכה (Borowsky, Ireland, 2002).

עם זאת, קיים קושי להורים ככל שהילדים גדלים וזאת משום שהם מתחילים לבלות זמן רב יותר מחוץ לבית ודבר זה מקשה על ההורים להיות מעורבים ולדעת הכל על מעשיהם של ילדיהם (Margaret, Hakan & Metin, 2012).

לאורך שנים ארוכות נאמר במחקרים שונים כי הגנטיקה היא המשפיעה על האדם, על התנהגותו ומעשיו. מספר מחקרים מהשנים האחרונות הפריכו את הנאמר למעלה. במחקר מאוניברסיטת